

Bruxelles, 26 mai 2020
(OR. en)

8280/20

AGRI 149
ENV 283
PESTICIDE 15
PHYTOSAN 9
FORETS 12
SAN 170
VETER 23
PECHE 127
MARE 8
ECOFIN 389
RECH 183
SUSTDEV 60
DEVGEN 57
FAO 10

NOTĂ DE ÎNSOȚIRE

Sursă:	Secretar general al Comisiei Europene, sub semnătura dlui Jordi AYET PUIGARNAU, director
Data primirii:	25 mai 2020
Destinatar:	DI Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2020) 381 final
Subiect:	COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR O Strategie „De la fermă la consumator” pentru un sistem alimentar echitabil, sănătos și ecologic

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2020) 381 final.

Anexă: COM(2020) 381 final

Bruxelles, 20.5.2020
COM(2020) 381 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

**O Strategie „De la fermă la consumator”
pentru un sistem alimentar echitabil, sănătos și ecologic**

CONȚINUT

1.	NEVOIA DE ACȚIUNE	2
2.	CREAREA UNUI LANȚ ALIMENTAR CARE FUNCȚIONEAZĂ PENTRU CONSUMATORI, PRODUCĂTORI, CLIMĂ ȘI MEDIU	4
2.1.	Asigurarea unei producții alimentare durabile	6
2.2.	Asigurarea securității alimentare	12
2.3.	Stimularea prelucrării durabile a produselor alimentare, a comerțului cu ridicata, a vânzării cu amănuntul, a practicilor din sectorul ospitalității și al serviciilor de alimentație	13
2.4.	Promovarea unui consum alimentar durabil și facilitarea trecerii la o alimentație sănătoasă și durabilă	14
2.5.	Reducerea pierderilor și a risipei de alimente	16
2.6.	Combaterea fraudei alimentare de-a lungul lanțului de aprovizionare cu alimente.....	16
3.	FACILITAREA TRANZIȚIEI.....	17
3.1.	Cercetare, inovare, tehnologie și investiții	17
3.2.	Servicii de consiliere, schimb de date și cunoștințe- și competențe.....	18
4.	PROMOVAREA TRANZIȚIEI GLOBALE	19
5.	CONCLUZII	21

1. NEVOIA DE ACȚIUNE

Pactul verde european stabilește modalitatea prin care Europa poate deveni primul continent neutru din punct de vedere climatic până în 2050. Acesta trasează o nouă strategie de creștere durabilă și favorabilă incluziunii, menită să stimuleze economia, să îmbunătățească sănătatea și calitatea vieții oamenilor, să asigure protecția naturii și să nu lase pe nimeni în urmă.

Strategia „De la fermă la consumator” este un element central al Pactului verde. Ea abordează, într-un mod cuprinzător, provocările sistemelor alimentare durabile și recunoaște legăturile inextricabile dintre persoanele sănătoase, societățile sănătoase și o planetă sănătoasă. Strategia este un element central al Agendei Comisiei pentru realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă (SDG) ale Națiunilor Unite. Toți cetățenii și operatorii din toate lanțurile valorice, din UE și din afara acesteia, ar trebui să beneficieze de o **tranziție echitabilă**, în special ca urmare a pandemiei de COVID-19 și a încetinirii creșterii economice. Trecerea la un sistem alimentar durabil poate aduce beneficii de mediu, sociale și de sănătate, poate genera câștiguri economice și poate garanta că depășirea crizei este echivalentă cu înscrierea pe o traiectorie durabilă¹. Asigurarea de mijloace de subzistență durabile pentru producătorii primari, care sunt încă în urmă în ceea ce privește veniturile², este esențială pentru succesul depășirii crizei și al tranziției.

Pandemia de COVID-19 a evidențiat importanța unui **sistem alimentar robust și rezistent**, care să funcționeze în toate circumstanțele și care să fie capabil să asigure accesul la o aprovizionare suficientă cu produse alimentare la prețuri accesibile pentru cetățeni. De asemenea, această pandemie ne-a sensibilizat extrem de bine cu privire la interrelaționarea dintre sănătate, ecosisteme, lanțurile de aprovizionare, modelele de consum și limitele planetei. Este evident că trebuie să facem mult mai mult pentru a asigura sănătatea noastră și a planetei. Pandemia actuală este doar un exemplu. Apariția din ce în ce mai frecventă a secetelor, a inundațiilor, a incendiilor forestiere și a noilor organisme dăunătoare reprezintă o reamintire constantă a faptului că sistemul nostru alimentar este amenințat și că el trebuie să devină mai durabil și mai rezistent.

Strategia „De la fermă la consumator” reprezintă o nouă abordare cuprinzătoare a modului în care europenii **apreciază** durabilitatea sistemelor alimentare. Este vorba de o oportunitate de îmbunătățire a stilurilor de viață, a sănătății și a mediului. Crearea unui mediu alimentar favorabil care să faciliteze alegerea unei alimentații sănătoase și durabile va fi benefică pentru sănătatea și calitatea vieții consumatorilor și va reduce costurile legate de sănătate pentru societate. Oamenii acordă o atenție sporită aspectelor legate de mediu, de sănătate, precum și aspectelor sociale și etice³ și, mai mult ca niciodată, caută

¹ La nivel mondial, se estimează că sistemele alimentare și agricole conforme cu obiectivele de dezvoltare durabilă ar urma să furnizeze produse alimentare nutritive și la prețuri accesibile pentru o populație mondială în creștere, să contribuie la refacerea ecosistemelor vitale și ar putea crea o nouă valoare economică de peste 1,8 mii de miliarde EUR până în 2030. Sursă: Business & Sustainable Development Commission (2017), *Better business, better world*.

² De exemplu, în prezent, venitul unui fermier din UE este, în medie, aproximativ jumătate din cel al unui lucrător mediu din economia în ansamblu. Sursă: *CAP Context indicator C.26 on Agricultural entrepreneurial income* (Indicator de context PAC C.26 privind Venitul antreprenorial în agricultură) (https://agridata.ec.europa.eu/Qlik_Downloads/Jobs-Growth-sources.htm).

³ Europeanii se bucură de un nivel ridicat de sensibilizare cu privire la aspectele legate de siguranța alimentară. Preocupările raportate cel mai frecvent se referă la antibioticele, hormonii și steroizii din carne, la pesticide, la poluanți de mediu și la aditivi alimentari. Sursă: Eurobarometru Special (aprilie 2019), *Food safety in the EU* (Siguranța alimentară în UE).

valoare în produsele alimentare. În pofida urbanizării societăților, oamenii doresc să se simtă mai aproape de produsele alimentare pe care le consumă. Ei își doresc produse alimentare proaspete, mai puțin prelucrate și obținute în mod durabil. Iar apelurile la scurtarea lanțurilor de aprovizionare s-au intensificat în timpul epidemiei actuale. Consumatorii ar trebui să aibă posibilitatea de a alege produse alimentare durabile, iar toți actorii din lanțul alimentar ar trebui să privească aceste lucruri ca o responsabilitate și o oportunitate.

Produsele alimentare europene reprezintă deja standardul la nivel mondial pentru produse alimentare sigure, din abundență, nutritive și de înaltă calitate. Acesta este rezultatul anilor de elaborare a politicilor UE menite să protejeze sănătatea oamenilor, a animalelor și a plantelor, precum și al eforturilor fermierilor, pescarilor și al producătorilor de produse de acvacultură. Acum, produsele alimentare europene ar trebui să devină, de asemenea, standardul mondial pentru durabilitate. Această strategie urmărește să recompenseze fermierii, pescarii și pe alți operatori din lanțul alimentar care au făcut deja tranziția la practici durabile, să permită tranziția pentru cei care nu au făcut-o încă și să creeze oportunități suplimentare pentru întreprinderile lor. Agricultură UE este singurul sistem important din lume care a redus emisiile de gaze cu efect de seră (GES) (cu 20 % față de nivelul din 1990⁴). Cu toate acestea, chiar și în cadrul UE, această traiectorie nu a fost liniară și nici omogenă în toate statele membre. Mai mult, fabricarea, prelucrarea, comercializarea cu amănuntul, ambalarea și transportul produselor alimentare aduc o contribuție majoră la poluarea aerului, a solului, a apei și la generarea de emisii de gaze cu efect de seră și au un efect profund asupra biodiversității. Ca atare, chiar dacă tranziția UE către sisteme alimentare durabile a început în multe domenii, sistemele alimentare rămân unul dintre principalii factori determinanți ai schimbărilor climatice și ai degradării mediului. Se întrevide o nevoie urgentă de **a reduce dependența de pesticide și de substanțe antimicrobiene, de a reduce fertilizarea excesivă, de a dezvolta agricultura ecologică, de a îmbunătăți bunăstarea animalelor și de a inversa declinul biodiversității.**

Legea europeană a climei⁵ stabilește obiectivul pentru o Uniune neutră din punct de vedere climatic în 2050. Comisia va prezenta, până în septembrie 2020, un plan pentru 2030 privind obiectivele climatice, pentru a crește obiectivul de reducere a emisiilor de GES până la 50 sau 55 % în comparație cu nivelurile din 1990. Strategia „De la fermă la consumator” stabilește o nouă abordare, pentru a garanta că agricultura, pescuitul și acvacultura și lanțul valoric alimentar contribuie în mod corespunzător la acest proces.

Tranziția către sisteme alimentare durabile reprezintă, de asemenea, o **oportunitate economică imensă**. Așteptările cetățenilor evoluează și determină schimbări semnificative pe piața alimentară. Aceasta este o oportunitate pentru fermieri, pescari și pentru producătorii din acvacultură, precum și pentru operatorii din sectorul prelucrării produselor alimentare și pentru serviciile de alimentație. Această tranziție le va permite să facă din durabilitate caracteristica lor distinctivă și să garanteze viitorul lanțului alimentar al UE înainte ca concurenții lor din afara UE să facă acest lucru. Tranziția către durabilitate reprezintă o oportunitate de tip „pionierat” pentru toți actorii din cadrul lanțului alimentar al UE.

⁴ De la 543,25 milioane gigatone echivalent CO₂ în 1990 la 438,99 milioane gigatone în 2017 (Eurostat).

⁵ Propunerea Comisiei de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a cadrului pentru realizarea neutralității climatice și de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1999 (Legea europeană a climei), COM(2020) 80 final, 2020/0036 (COD).

Este evident că tranziția nu se va realiza fără o reorientare a **regimurilor alimentare ale populației**. Cu toate acestea, în UE, 33 de milioane de oameni⁶ nu își pot permite o masă de calitate o dată la două zile, iar asistența alimentară este esențială pentru o parte a populației din multe state membre. Provocarea reprezentată de insecuritatea și inaccesibilitatea alimentară este în creștere în timpul unei recesiuni economice, astfel încât este esențial să se ia măsuri pentru a schimba modelele de consum și pentru a reduce risipa de produse alimentare. În timp ce aproximativ 20 % din produsele alimentare sunt **irosite**⁷, **obezitatea** este, de asemenea, în continuă creștere. Mai mult de jumătate din populația adultă este în prezent supraponderală⁸, contribuind la o prevalență ridicată a bolilor legate de regimul alimentar (inclusiv diferite tipuri de cancer) și a costurilor asistenței medicale aferente. În general, **alimentația** europeană nu este în concordanță cu recomandările naționale privind regimul alimentar, iar „mediul alimentar”⁹ este de așa natură încât opțiunea sănătoasă nu este întotdeauna cea mai ușoară. Dacă alimentația europeană ar fi în conformitate cu recomandările privind regimul alimentar, amprenta ecologică a sistemelor alimentare s-ar reduce în mod semnificativ.

De asemenea, este evident că nu putem face schimbările necesare decât cu condiția să implicăm și restul lumii în acțiunile noastre. UE este cel mai mare importator și exportator de produse agroalimentare și cea mai mare piață de produse pescărești și de acvacultură din lume. Producția de mărfuri poate avea un impact social și de mediu negativ în țările în care sunt produse. Prin urmare, eforturile de consolidare a cerințelor de durabilitate în cadrul sistemului alimentar al UE ar trebui să fie însoțite de politici care să contribuie la **creșterea standardelor la nivel mondial**, pentru a evita externalizarea și exportul de practici nedurabile.

Un sistem alimentar durabil va fi esențial pentru îndeplinirea obiectivelor în materie de climă și mediu prevăzute de Pactul verde, totodată **îmbunătățind veniturile producătorilor primari** și consolidând **competitivitatea** UE. Această strategie sprijină tranziția, punând accentul pe noi oportunități atât pentru cetățeni, cât și pentru operatorii din sectorul alimentar.

2. CREAREA UNUI LANȚ ALIMENTAR CARE FUNCȚIONEAZĂ PENTRU CONSUMATORI, PRODUCĂTORI, CLIMĂ ȘI MEDIU

Obiectivele UE sunt de a reduce **amprenta ecologică și climatică** a sistemului alimentar al UE și de a consolida **rezistența** acestuia, de a asigura securitatea alimentară în condiții de schimbări climatice și de declin al biodiversității, de a conduce o **tranziție globală** către o durabilitate competitivă de la fermă la consumator și de a explora **noi oportunități**. Acest lucru înseamnă:

- asigurarea faptului că lanțul alimentar, care acoperă producția, transportul, distribuția, comercializarea și consumul de produse alimentare, are **un impact**

⁶ Eurostat, EU SILC (2018), https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=ilc_mdes03&lang=en.

⁷ EU FUSIONS (2016). *Estimates of European food waste levels*.

⁸ Eurostat, *Obesity rate by body mass index* (Rata obezității în funcție de indicele de masă corporală), https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/sdg_02_10/default/table?lang=en

⁹ „Mediul alimentar” reprezintă contextul fizic, economic, politic și sociocultural în care consumatorii intră în contact cu sistemul alimentar pentru a lua decizii privind achiziționarea, pregătirea și consumul de produse alimentare [Grupul de experți la nivel înalt pentru securitate alimentară și nutriție (2017), *Nutrition and food systems* (Nutriție și sistemele alimentare)].

neutru sau pozitiv asupra mediului, conservând și refăcând resursele terestre, de apă dulce și marine de care depinde sistemul alimentar; contribuirea la atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la impactul acestora; protejarea terenurilor, a solului, a apei, a aerului, a sănătății plantelor și a sănătății și bunăstării plantelor; și inversarea declinului biodiversității;

- asigurarea securității alimentare, a nutriției și a sănătății publice - garantarea faptului că fiecare persoană are **acces la produse alimentare suficiente, nutritive și durabile**, care respectă standarde înalte de siguranță și calitate, sănătatea plantelor și sănătatea și bunăstarea animalelor și care răspund, în același timp, nevoilor și preferințelor alimentare; precum și
- menținerea accesibilității produselor alimentare, generând, totodată, profituri economice mai echitabile în cadrul lanțului de aprovizionare, astfel încât, în ultimă instanță, **alimentele cele mai durabile să devină și cele mai accesibile**, stimulând competitivitatea sectorului de aprovizionare al UE, promovând comerțul echitabil, creând noi oportunități de afaceri și asigurând totodată integritatea pieței unice și sănătatea și siguranța la locul de muncă.

Durabilitatea sistemelor alimentare reprezintă un aspect global, iar sistemele alimentare vor trebui să se adapteze pentru a face față diverselor provocări. UE poate juca un rol esențial în stabilirea de standarde globale cu ajutorul acestei strategii. Aceasta stabilește obiective-cheie în domenii prioritare pentru UE în ansamblul său. Pe lângă noile inițiative de politică, este esențial să se asigure aplicarea legislației existente, în special în ceea ce privește bunăstarea animalelor, utilizarea pesticidelor și protecția mediului, pentru a garanta o tranziție echitabilă. Abordarea va lua în considerare diferite puncte de plecare și diferențe în ceea ce privește potențialul de ameliorare în statele membre. Aceasta va recunoaște, de asemenea, că o tranziție către durabilitatea sistemului alimentar va schimba structura economică a multor regiuni din UE și modelele lor de interacțiune. Asistența tehnică și financiară oferită de instrumentele UE existente, cum ar fi fondurile de coeziune și Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), va veni în sprijinul tranziției. Noile inițiative legislative vor fi susținute de instrumentele Comisiei pentru o mai bună legiferare. Pe baza consultărilor publice, a identificării impactului de mediu, social și economic și a analizelor privind modul în care întreprinderile mici și mijlocii (IMM-urile) sunt afectate, iar inovarea este stimulată sau îngreunată, evaluările impactului vor contribui la realizarea unor opțiuni de politică eficiente cu costuri minime, în conformitate cu obiectivele Pactului verde. Pentru a **accelera și a facilita tranziția** și pentru a se asigura că toate produsele alimentare introduse pe piața UE devin din ce în ce mai durabile, Comisia va face o propunere legislativă pentru **un cadru privind un sistem alimentar durabil** înainte de sfârșitul anului 2023. Acest lucru va promova coerența politicilor la nivelul UE și la nivel național, va integra durabilitatea în toate politicile din sectorul alimentar și va consolida rezistența sistemelor alimentare. În urma unei ample consultări și a unei evaluări a impactului, Comisia va elabora definiții comune și principii generale și cerințe pentru sisteme alimentare și produse alimentare durabile. Cadrul respectiv va aborda, de asemenea, responsabilitățile tuturor actorilor din cadrul sistemului alimentar. În combinație cu certificarea și etichetarea cu privire la performanța în materie de durabilitate a produselor alimentare și cu stimulente specifice, cadrul va permite operatorilor să beneficieze de practici durabile și să ridice treptat standardele de durabilitate, astfel încât acestea să devină norma pentru toate produsele alimentare introduse pe piața UE.

2.1. Asigurarea unei producții alimentare durabile

Toți actorii din lanțul alimentar trebuie să joace un rol în realizarea durabilității lanțului alimentar. Fermierii, pescarii și producătorii din acvacultură trebuie să își transforme metodele de producție cu o mai mare rapiditate, utilizând la deplina lor valoare soluțiile bazate pe natură, soluțiile tehnologice, digitale și bazate pe spațiu, pentru a obține rezultate mai bune în ceea ce privește clima și mediul, pentru a spori rezistența la schimbările climatice și pentru a optimiza utilizarea factorilor de producție (de exemplu pesticide, îngrășăminte). Aceste soluții necesită **investiții umane și financiare**, dar, de asemenea, promit o rentabilitate mai mare prin crearea de valoare adăugată și prin reducerea costurilor.

Un exemplu de **nou model de afaceri ecologic** este sechestrarea carbonului de către fermieri și silvicultori. Practicile agricole care elimină CO₂ din atmosferă contribuie la obiectivul privind neutralitatea climatică și ar trebui să fie recompensate, fie prin politica agricolă comună (PAC), fie prin alte inițiative publice sau private (piața carbonului¹⁰). O nouă inițiativă a UE privind sechestrarea carbonului în solurile agricole dezvoltată în temeiul Pactului climatic european va promova noul model de afaceri, care oferă fermierilor o nouă sursă de venituri și ajută alte sectoare să decarbonizeze lanțul alimentar. După cum s-a anunțat în planul de acțiune pentru economia circulară (CEAP)¹¹, Comisia va elabora un cadru de reglementare pentru certificarea eliminărilor de dioxid de carbon, bazat pe o contabilizare solidă și transparentă a carbonului, având drept scop monitorizarea și verificarea autenticității eliminărilor de dioxid de carbon.

Economia circulară bazată pe agricultura ecologică reprezintă în continuare un potențial în mare măsură neexploatat pentru fermieri și cooperativele acestora. De exemplu, biorafinăriile avansate care produc bioîngrășăminte, furaje proteice, bioenergie și produse biochimice oferă oportunități pentru tranziția către o economie europeană neutră din punct de vedere climatic și pentru crearea de noi locuri de muncă în producția primară. Fermierii ar trebui să profite de oportunitățile de reducere a emisiilor de metan provenite de la creșterea animalelor prin dezvoltarea producției de **energie din surse regenerabile** și prin investirea în digestoare anaerobe pentru producția de biogaz provenit din deșeuri și reziduuri agricole, cum ar fi gunoiul de grajd. Fermele au, de asemenea, potențialul de a produce biogaz din alte surse de deșeuri și reziduuri, cum ar fi din industria alimentară și a băuturilor, din canalizare, ape uzate și deșeuri municipale. Clădirile și hambarele aparținând unei ferme agricole sunt adesea perfecte pentru amplasarea panourilor solare, iar astfel de investiții ar trebui să aibă prioritate în viitoarele planuri strategice PAC¹². Comisia va lua măsuri pentru a accelera adoptarea de

¹⁰ Normele solide în materie de certificare a eliminărilor de dioxid de carbon din agricultură și silvicultură reprezintă primul pas în direcția efectuării de plăți către fermieri și silvicultori în vederea sechestrării carbonului pe care aceștia o practică. Statele membre ar putea utiliza aceste norme pentru a planifica plățile PAC în funcție de sechestrarea carbonului; mai mult, societățile private ar putea fi interesate să achiziționeze astfel de certificate pentru a sprijini acțiunile de combatere a schimbărilor climatice, oferind astfel stimulente suplimentare (pe lângă plățile PAC) fermierilor și silvicultorilor pentru sechestrarea carbonului.

¹¹ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - Un nou Plan de acțiune privind economia circulară Pentru o Europă mai curată și mai competitivă, COM/2020/98 final.

¹² Fiecare stat membru UE va efectua o analiză cuprinzătoare a propriilor nevoi specifice și apoi va elabora un plan strategic PAC în care va stabili modul în care propune direcționarea finanțării PAC din cadrul ambilor „piloni” pentru a satisface nevoile respective, în conformitate cu obiectivele generale ale UE, stabilind instrumentele pe care le va utiliza și propriile ținte specifice.

către piață a acestora, precum și a altor soluții de eficiență energetică în sectoarele agricol și alimentar, atât timp cât aceste investiții sunt realizate în mod durabil și fără a compromite securitatea alimentară sau biodiversitatea, în cadrul inițiativelor și programelor din domeniul energiei curate.

Utilizarea **pesticidelor chimice** în agricultură contribuie la poluarea solului, a apei și a aerului, la declinul biodiversității și poate dăuna plantelor, insectelor, păsărilor, mamiferelor și amfibienilor nevizate de astfel de pesticide. Comisia a stabilit deja un indicator armonizat de risc pentru cuantificarea progreselor înregistrate în reducerea riscurilor legate de pesticide. Acest lucru demonstrează o scădere cu 20 % a riscului de utilizare a pesticidelor în ultimii cinci ani. Comisia va lua măsuri suplimentare pentru a reduce cu 50 % nivelul general de utilizare și de risc al pesticidelor chimice, precum și pentru a reduce cu 50 % utilizarea de pesticide mai periculoase¹³ până în 2030. Pentru a deschide calea către alternative și pentru a menține veniturile fermierilor, Comisia va lua o serie de măsuri. Ea va revizui Directiva privind utilizarea durabilă a pesticidelor, va consolida dispozițiile privind **gestionarea integrată a organismelor dăunătoare** (IPM) și va promova o utilizare sporită a metodelor alternative sigure de protecție a culturilor împotriva organismelor dăunătoare și a bolilor. IPM va încuraja utilizarea unor tehnici alternative de control, cum ar fi rotația culturilor și plivitul mecanic, și va fi unul dintre principalele instrumente de reducere a utilizării pesticidelor chimice și a dependenței de acestea, în general, precum și de reducere a utilizării unor pesticide mai periculoase, în particular. Practicile agricole care reduc utilizarea pesticidelor prin intermediul PAC vor fi de o importanță capitală, iar planurile strategice ar trebui să reflecte această tranziție și să promoveze accesul la consiliere. De asemenea, Comisia va facilita introducerea pe piață de pesticide care conțin substanțe active biologice și va consolida evaluarea riscului pentru mediu al pesticidelor. Comisia va acționa pentru a reduce durata procesului de autorizare a pesticidelor de către statele membre. Comisia va propune, de asemenea, modificări la Regulamentul din 2009 privind statisticile referitoare la pesticide¹⁴, pentru a elimina lacunele în materie de date și a promova elaborarea de politici bazate pe date concrete.

Excesul de nutrienți (în special azotul și fosforul) din mediu, care rezultă dintr-o utilizare excesivă și din faptul că nu toți nutrienții utilizați în agricultură sunt absorbiți efectiv de plante, reprezintă o altă sursă importantă de poluare a aerului, a solului și a apei, precum și de impact asupra climei¹⁵. Acest exces de nutrienți a redus biodiversitatea râurilor, a zonelor umede și a mării¹⁶. Comisia va acționa pentru a reduce pierderile de nutrienți cu cel puțin 50 %, garantând, în același timp, că nu va avea loc o deteriorare a fertilității solului. Aceste măsuri vor reduce utilizarea îngrășămintelor cu cel puțin 20 % până în 2030. Acest lucru se va realiza prin punerea în aplicare și respectarea integrală a legislației relevante în materie de mediu și climă, prin identificarea, împreună cu statele membre, a reducerilor de nutrienți necesare pentru atingerea acestor obiective, aplicând o

¹³ Acestea sunt produse fitosanitare care conțin substanțe active ce îndeplinesc criteriile de limitare prevăzute la punctele 3.6.2 - 3.6.5 și 3.8.2 din anexa II la Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 sau care sunt identificate drept substanțe susceptibile de înlocuire în conformitate cu criteriile de la punctul 4 din anexa respectivă.

¹⁴ Regulamentul (CE) nr. 1185/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind statisticile referitoare la pesticide (Text cu relevanță pentru SEE), *JO L 324, 10.12.2009, p. 1*.

¹⁵ Utilizarea azotului în agricultură duce la emisii de protoxid de azot în atmosferă. În 2017, emisiile de N₂O din agricultură au reprezentat 43 % din emisiile din agricultură și 3,9 % din totalul emisiilor antropice în UE [EEA (2019), *Annual European Union greenhouse gas inventory 1990-2017 și Inventory report 2019*].

¹⁶ OECD (2019), *Accelerating climate action: refocussing policies through a well-being lens*.

utilizare echilibrată a îngrășămintelor și o gestionare durabilă a nutrienților, precum și prin gestionarea mai bună a azotului și a fosforului de-a lungul întregului lor ciclu de viață. Comisia va colabora cu statele membre pentru a dezvolta **un plan integrat de acțiune în materie de gestionare a nutrienților**, cu scopul de a aborda problema poluării cu nutrienți la sursă și de a crește durabilitatea sectorului creșterii animalelor. Comisia va colabora, de asemenea, cu statele membre pentru a extinde aplicarea de tehnici de fertilizare precise și de practici agricole durabile, în special în zonele critice caracterizate de o creștere intensivă a animalelor, precum și aplicarea de tehnici de reciclare a deșeurilor organice și de transformare a lor în îngrășămintă regenerabile. Acest lucru se va realiza prin intermediul unor măsuri pe care statele membre le vor include în planurile strategice PAC, cum ar fi instrumentul pentru durabilitatea fermelor în ceea ce privește utilizarea nutrienților¹⁷, investiții, servicii de consiliere, precum și prin intermediul tehnologiilor spațiale ale UE (Copernicus, Galileo).

Agricultura este responsabilă pentru 10,3 % din **emisiile de gaze cu efect de seră din UE** și aproximativ 70 % din acestea provin din sectorul creșterii animalelor¹⁸. Ele constau în emisii de gaze cu efect de seră, altele decât CO₂ (metan și protoxid de azot). Mai mult, 68 % din suprafața agricolă totală este utilizată pentru producția animalieră¹⁹. Pentru a sprijini reducerea impactului asupra mediului și climei al producției animaliere, evitarea pierderilor de carbon prin importuri, precum și actuala tranziție către o creștere a animalelor mai durabilă, Comisia va facilita introducerea pe piață de aditivi pentru hrana animalelor durabili și inovatori. Comisia va examina normele UE de reducere a dependenței de materiile prime critice pentru hrana animalelor (de exemplu soia cultivată pe terenuri despădurite) prin promovarea proteinelor vegetale cultivate în UE, precum și a materiilor prime alternative, cum ar fi insectele, materiile prime de origine marină (de exemplu alge) și subprodusele provenite din bioeconomie (de exemplu deșeuri de pește)²⁰. În plus, Comisia va efectua o revizuire a programului UE de promovare a produselor agricole, în vederea sporirii contribuției sale la producția și consumul durabile, și în conformitate cu regimurile alimentare în continuă evoluție. În ceea ce privește carnea, această revizuire ar trebui să se axeze asupra modului în care UE poate utiliza programul său de promovare pentru a sprijini metodele de creștere a animalelor cele mai durabile și eficiente din punctul de vedere al emisiilor de dioxid de carbon. De asemenea, Comisia va evalua cu strictețe orice propunere de sprijin cuplat incluse în planurile strategice din perspectiva necesității unei durabilități la nivel global.

¹⁷ Astfel cum se indică în Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 și (UE) nr. 1307/2013 ale Parlamentului European și ale Consiliului, COM(2018)392, 2018/0216(COD), cu respectarea deplină a Comunicării Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - Cadrul european de interoperabilitate - Strategie de implementare, COM(2017)134.

¹⁸ EEA (2019), *Annual European Union greenhouse gas inventory 1990-2017 și Inventory report 2019*. Aceste cifre nu includ emisiile de CO₂ provenite din utilizarea terenurilor și din schimbarea destinației terenurilor.

¹⁹ 39,1 milioane de hectare de cereale și oleaginoase și 70,7 milioane de hectare de pășuni pe 161 milioane de hectare de teren agricol (în UE-27, Eurostat, 2019).

²⁰ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - O bioeconomie durabilă pentru Europa: Consolidarea legăturilor dintre economie, societate și mediu, COM/2018/673 final.

Rezistența antimicrobiană (AMR) legată de utilizarea excesivă și necorespunzătoare de substanțe antimicrobiene în domeniul sănătății animale și umane duce la aproximativ 33 000 de decese umane în UE/SEE în fiecare an²¹ și la costuri considerabile în materie de asistență medicală. Prin urmare, Comisia va lua măsuri de reducere cu 50 % a vânzărilor de substanțe antimicrobiene pentru animale de fermă și pentru acvacultură până în 2030. Noile reglementări privind produsele medicamentoase veterinare și furajele medicamentate prevăd o gamă largă de măsuri pentru a contribui la atingerea acestui obiectiv și pentru a promova sănătatea.

O **bunăstare a animalelor** superioară îmbunătățește sănătatea animalelor și calitatea produselor alimentare, reduce nevoia de medicație și poate contribui la conservarea biodiversității. Este, de asemenea, evident că cetățenii doresc acest lucru. Comisia va revizui legislația privind bunăstarea animalelor, inclusiv în ceea ce privește transportul și sacrificarea animalelor, pentru a o alinia la cele mai recente dovezi științifice, va extinde domeniul de aplicare al acesteia, va facilita aplicarea sa și, în ultimă instanță, va asigura un nivel mai ridicat de bunăstare a animalelor. Planurile strategice și noile orientări strategice ale UE privind acvacultura vor sprijini acest proces. Comisia va lua în considerare, de asemenea, opțiunile privind etichetarea în materie de bunăstare animală, pentru a transmite mai bine valoare prin lanțul alimentar.

Schimbările climatice aduc noi amenințări pentru **sănătatea plantelor**. Provocarea în materie de durabilitate impune luarea de măsuri pentru a proteja mai bine plantele de organisme dăunătoare și de bolile emergente, precum și în vederea inovării. Comisia va adopta norme de consolidare a vigilenței cu privire la importurile de plante și supraveghere pe teritoriul Uniunii. Noile tehnici inovatoare, inclusiv biotehnologia și dezvoltarea de bioproduse, pot juca un rol în creșterea durabilității, cu condiția ca acestea să fie sigure pentru consumatori și pentru mediu, aducând, în același timp, beneficii pentru societate în ansamblu. De asemenea, ele pot accelera procesul de reducere a dependenței de pesticide. Ca răspuns la solicitarea statelor membre, Comisia efectuează un studiu care va analiza, printre altele, potențialul noilor tehnici genomice de a îmbunătăți durabilitatea de-a lungul lanțului de aprovizionare cu produse alimentare. Sistemele alimentare durabile depind de **securitatea și diversitatea semințelor**. Fermierii trebuie să aibă acces la o gamă de semințe de calitate pentru soiuri de plante adaptate la presiunile exercitate de schimbările climatice. Comisia va lua măsuri pentru a facilita înregistrarea soiurilor de semințe, inclusiv pentru agricultura ecologică, și pentru a asigura un acces mai ușor pe piață pentru soiurile tradiționale și adaptate la condițiile locale.

Se preconizează că piața alimentelor ecologice va continua să crească, iar **agricultura ecologică** trebuie să fie promovată în continuare. Aceasta are un impact pozitiv asupra biodiversității, creează locuri de muncă și atrage tinerii fermieri. Consumatorii îi recunosc valoarea. Cadrul juridic sprijină schimbarea către acest tip de activitate agricolă, dar mai sunt încă multe de făcut, iar schimbări similare trebuie să aibă loc în oceane și în apele interioare. Pe lângă măsurile PAC, cum ar fi programele ecologice, investițiile și serviciile de consiliere, precum și măsurile aferente politicii comune în domeniul pescuitului (PCP), Comisia va prezenta un plan de acțiune privind agricultura ecologică. Acest lucru va ajuta statele membre să stimuleze atât cererea, cât și oferta de produse

²¹ Cassini et al., (2019) *Attributable deaths and disability-adjusted life-years caused by infections with antibiotic-resistant bacteria in the EU and the European Economic Area in 2015: a population-level modelling analysis*, în *Lancet Infect Dis.* vol.19, numărul 1, pp. 55-56.

ecologice. Astfel, se va câștiga încrederea consumatorilor și se va stimula cererea prin campanii de promovare și prin achiziții publice ecologice. Această abordare va contribui la atingerea obiectivului ca cel puțin 25 % din terenurile agricole ale UE să fie ocupate de agricultura ecologică până în 2030, precum și la o creștere semnificativă a acvaculturii ecologice.

Este evident că tranziția trebuie să fie sprijinită de o PAC axată pe Pactul verde. **Noua PAC**²², pe care Comisia a propus-o în iunie 2018, urmărește să îi ajute pe agricultori să își îmbunătățească performanțele în materie de mediu și climă, prin intermediul unui model bazat mai mult pe rezultate, al unei utilizări mai bune a datelor și al analizei, al unor standarde de mediu obligatorii îmbunătățite, al unor noi măsuri voluntare și al unui accent sporit pe investițiile în tehnologii și practici ecologice și digitale. Totodată, noua PAC intenționează să garanteze un venit decent care le va permite să își întrețină familiile și să reziste la crize de orice natură²³. Cerința de îmbunătățire a eficienței și eficacității plăților directe prin plafonarea sprijinului pentru venit și prin reorientarea mai bună a acestuia către fermierii care au nevoie de acest sprijin și care își ating obiectivele ecologice, mai degrabă decât către entitățile sau societățile care dețin pur și simplu terenuri agricole rămâne un element esențial al viitoarei PAC²⁴. Capacitatea statelor membre de a asigura acest lucru trebuie să fie evaluată cu atenție în planurile strategice și trebuie monitorizată pe tot parcursul punerii în aplicare. Cea mai recentă analiză a Comisiei²⁵ concluzionează că reforma are într-adevăr potențialul de a face progrese în legătură cu Pactul verde, dar că dispozițiile principale ale propunerilor trebuie menținute în procesul de negociere, iar anumite îmbunătățiri și inițiative practice ar trebui dezvoltate.

Noile „**programe ecologice**” vor oferi o sursă importantă de finanțare pentru a stimula practicile durabile, cum ar fi agricultura de precizie, agroecologia (inclusiv agricultura ecologică), sechestrarea carbonului în solurile agricole și agrosilvicultura. Statele membre și Comisia vor trebui să se asigure că aceste programe dispun de resurse adecvate și că ele puse în aplicare în planurile strategice. Comisia va sprijini introducerea unui buget minim alocat special programelor ecologice.

De asemenea, Comisia va face **recomandări** fiecărui stat membru cu privire la cele nouă obiective specifice ale PAC, înainte de a prezenta oficial proiectele de planuri strategice. Comisia va acorda o atenție deosebită abordării obiectivelor Pactului verde și a celor care decurg din această strategie și din Strategia în domeniul biodiversității pentru 2030. Ea va solicita statelor membre să stabilească valori naționale explicite pentru obiectivele respective, ținând seama de situația lor specifică și de recomandările menționate mai sus. Pe baza acestor valori, statele membre vor identifica măsurile necesare în planurile lor strategice.

În paralel cu schimbările din agricultură, trecerea la **producția durabilă de pește și de fructe de mare** trebuie, de asemenea, să fie accelerată. Datele economice arată că, acolo

²² https://ec.europa.eu/commission/publications/natural-resources-and-environment_ro

²³ În 2017, subvențiile PAC, cu excepția sprijinului pentru investiții, reprezenta 57 % din venitul net al fermelor agricole din UE. <https://agridata.ec.europa.eu/extensions/DashboardFarmEconomyFocus/DashboardFarmEconomyFocus.html>

²⁴ Se va efectua o evaluare a PAC, pentru a stabili contribuția sprijinului pentru venit la îmbunătățirea rezistenței și a durabilității agriculturii.

²⁵ Document de lucru al serviciilor Comisia - Analiza legăturilor dintre reforma PAC și Pactul verde, SWD(2020) 93.

unde pescuitul a devenit durabil, veniturile au crescut în paralel²⁶. Comisia își va intensifica eforturile de aducere a stocurilor de pește la niveluri durabile prin intermediul PCP, în cadrul căreia persistă lacune în materie de punere în aplicare (de exemplu prin reducerea practicii ineficiente de aruncare înapoi în mare a capturilor), de consolidare a gestionării pescuitului în Marea Mediterană în cooperare cu toate statele costiere și de reevaluare, până în 2022, a modului în care PCP abordează riscurile generate de schimbările climatice. Revizuirea propusă a sistemului UE de control al pescuitului²⁷ va contribui la combaterea fraudei printr-un sistem de trasabilitate îmbunătățit. Utilizarea obligatorie a certificatelor de captură digitalizate va consolida măsurile de prevenire a intrării pe piața UE a produselor pescărești ilegale.

Crescătoriile de pește și de fructe de mare generează o amprentă de carbon mai mică decât producția animalieră terestră. Pe lângă sprijinul semnificativ acordat acvaculturii durabile prin viitorul Fond european pentru pescuit și afaceri maritime, Comisia are în vedere adoptarea unor orientări ale UE pentru planurile de dezvoltare durabilă a acvaculturii ale statelor membre și promovarea de cheltuieli adecvate în temeiul fondului. Comisia va stabili, de asemenea, un sprijin bine direcționat pentru industria algelor, întrucât algele trebuie să devină o sursă importantă de proteine alternative pentru un sistem alimentar durabil și o securitate alimentară globală.

În fine, pentru a sprijini producătorii primari în timpul tranziției, Comisia intenționează să clarifice **normele privind concurența** pentru inițiativele colective care promovează durabilitatea în cadrul lanțurilor de aprovizionare. De asemenea, Comisia va ajuta fermierii și pescarii să își consolideze poziția în cadrul lanțului de aprovizionare și să dețină o parte echitabilă din valoarea adăugată a producției durabile, prin încurajarea utilizării posibilităților de cooperare în cadrul organizărilor comune ale pieței pentru produse agricole²⁸ și produse din pescuit și acvacultură²⁹. Comisia va monitoriza punerea

²⁶ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind situația actuală a politicii comune în domeniul pescuitului și consultarea referitoare la posibilitățile de pescuit pentru 2020, COM(2019) 274 final.

²⁷ Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1224/2009 al Consiliului și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 768/2005, (CE) nr. 1967/2006, (CE) nr. 1005/2008 ale Consiliului și a Regulamentului (UE) 2016/1139 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește controlul pescuitului, COM/2018/368 final, 2018/0193(COD).

²⁸ Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului (JO L347, 20.12.2013, p. 671) și Regulamentul (UE) 2017/2393 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 decembrie 2017 de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), (UE) nr. 1306/2013 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune, (UE) nr. 1307/2013 de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune, (UE) nr. 1308/2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și (UE) nr. 652/2014 de stabilire a unor dispoziții pentru gestionarea cheltuielilor privind lanțul alimentar, sănătatea și bunăstarea animalelor, precum și sănătatea plantelor și materialul de reproducere a plantelor (JO L 350, 29.12.2017, p. 15).

²⁹ Regulamentul (UE) nr. 1379/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1184/2006 și (CE) nr. 1224/2009 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 104/2000 al Consiliului (JO L 354, 28.12.2013, p. 1).

în aplicare de către statele membre a Directivei privind practicile comerciale neloiale³⁰. Ea va colabora, de asemenea, cu colegiuitorii pentru a îmbunătăți normele agricole care consolidează poziția fermierilor (de exemplu producători de produse cu indicații geografice), a cooperativelor acestora și a organizațiilor de producători din cadrul lanțului de aprovizionare cu alimente.

2.2. Asigurarea securității alimentare

Un sistem alimentar durabil trebuie să asigure, pentru populație, o aprovizionare suficientă și diversificată cu alimente sigure, nutritive, accesibile și durabile în orice moment, nu în ultimul rând în perioade de criză. Evenimentele care afectează durabilitatea sistemelor alimentare nu provin, în mod necesar, din lanțul de aprovizionare cu alimente în sine, ci pot fi declanșate de crize politice, economice, de mediu sau de sănătate. Deși actuala pandemie de COVID-19 nu are nicio legătură cu siguranța alimentară în UE, o astfel de criză poate pune în pericol atât securitatea alimentară, cât și mijloacele de subzistență. Schimbările climatice și declinul biodiversității constituie amenințări iminente și durabile la adresa securității alimentare și a mijloacelor de subzistență. În contextul acestei strategii, Comisia va continua să monitorizeze îndeaproape securitatea alimentară, precum și competitivitatea agricultorilor și a operatorilor din sectorul alimentar.

Având în vedere complexitatea și numărul de actori implicați în lanțul valoric alimentar, crizele îi afectează în mod diferit. Deși a existat o aprovizionare suficientă cu produse alimentare în general, această pandemie a prezentat numeroase provocări, cum ar fi întreruperile logistice în lanțurile de aprovizionare, penuria de forță de muncă, pierderea anumitor piețe și schimbarea modelelor de consum, afectând funcționarea sistemelor alimentare. Această situație este fără precedent și lanțul alimentar se confruntă cu amenințări tot mai mari în fiecare an, fiind afectat constant de secete, inundații, incendii forestiere, declinul biodiversității și noi organisme dăunătoare. Creșterea durabilității producătorilor de produse alimentare va spori, în cele din urmă, rezistența acestora. Această strategie urmărește să ofere un nou cadru, care să fie completat de măsurile prevăzute în Strategia în domeniul biodiversității.

Pandemia de COVID-19 ne-a făcut, de asemenea, conștienți de importanța personalului critic, cum ar fi lucrătorii din sectorul agroalimentar. Din acest motiv, va fi deosebit de important să se atenueze consecințele socioeconomice ale lanțului alimentar și să se asigure că principiile esențiale consacrate în **Pilonul european al drepturilor sociale** sunt respectate, în special în ceea ce privește lucrătorii cu locuri de muncă precare, lucrătorii sezonieri și lucrătorii nedeclarați. Considerațiile privind protecția socială a lucrătorilor, condițiile de muncă și de locuit, precum și protecția sănătății și a siguranței vor juca un rol major în construirea unor sisteme alimentare echitabile, puternice și durabile.

Comisia își va intensifica coordonarea unui **răspuns european comun la crizele care afectează sistemele alimentare**, pentru a asigura securitatea și siguranța alimentară, pentru a consolida sănătatea publică și pentru a atenua impactul socioeconomic al acestora în UE. Pe baza lecțiilor învățate, Comisia va evalua rezistența sistemului alimentar și va elabora **un plan de urgență pentru asigurarea aprovizionării cu**

³⁰ Directiva (UE) 2019/633 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind practicile comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar (JO L 111, 25.4.2019, p. 59).

alimente și a securității alimentare, care să fie pus în aplicare în perioade de criză. Rezerva pentru situații de criză în agricultură va fi regândită, astfel încât întregul său potențial să poată fi folosit în avans în caz de criză pe piețele agricole. Pe lângă evaluarea riscurilor și măsurile de gestionare care urmează să fie activate în timpul crizei, planul va institui un mecanism de răspuns la situațiile de criză alimentară, coordonat de Comisie și implicând statele membre. Acesta va fi alcătuit din diverse sectoare (agricultură, pescuit, siguranță alimentară, sănătate și transporturi), în funcție de natura crizei.

2.3. Stimularea prelucrării durabile a produselor alimentare, a comerțului cu ridicata, a vânzării cu amănuntul, a practicilor din sectorul ospitalității și al serviciilor de alimentație

Operatorii din domeniul prelucrării produselor alimentare, operatorii de servicii de alimentație și comercianții cu amănuntul modelează piața și influențează alegerile alimentare ale consumatorilor, prin tipurile și compoziția nutrițională a produselor alimentare pe care le produc, alegerea furnizorilor, metodele de producție și de ambalare, transportul, mercantizarea și practicile de comercializare. În calitate de cel mai mare importator și exportator de produse alimentare la nivel mondial, industria alimentară și a băuturilor din UE afectează, de asemenea, amprenta ecologică și socială a comerțului mondial. Consolidarea durabilității sistemelor noastre alimentare poate contribui la creșterea reputației întreprinderilor și a produselor, la crearea de valoare pentru acționari, la îmbunătățirea condițiilor de muncă și la atragerea de angajați și investitori, precum și la oferirea, pentru întreprinderi, a unor avantaje competitive și a posibilității de creștere a productivității și de reducere a costurilor³¹.

Industria alimentară și sectorul comerțului cu amănuntul ar trebui să ilustreze calea de urmat, prin creșterea disponibilității și accesibilității unor opțiuni alimentare sănătoase și durabile pentru a reduce amprenta ecologică globală a sistemului alimentar. Pentru a promova acest lucru, Comisia va elabora un **cod de conduită al UE pentru practicile comerciale și de marketing responsabile**, care va fi însoțit de un cadru de monitorizare. Codul va fi elaborat împreună cu toate părțile interesate relevante.

Comisia va solicita întreprinderilor și organizațiilor din sectorul alimentar să își ia angajamente concrete cu privire la sănătate și durabilitate, concentrându-se în special asupra: reformulării produselor alimentare în conformitate cu orientările pentru o alimentație sănătoasă și durabilă; reducerii amprente lor asupra mediului și a consumului de energie prin creșterea eficienței energetice; adaptării strategiilor de marketing și publicitate, ținând seama de nevoile celor mai vulnerabile persoane; asigurării faptului că campaniile privind prețurile alimentelor nu subminează percepția cetățenilor cu privire la valoarea produselor alimentare; și reducerii utilizării de ambalaje în conformitate cu noul CEAP. De exemplu, campaniile de marketing care fac publicitate pentru carne la prețuri foarte mici trebuie evitate. Comisia va monitoriza aceste angajamente și va lua în considerare măsuri legislative în cazul în care progresele sunt insuficiente. Comisia pregătește, de asemenea, o inițiativă de îmbunătățire a **cadrlui de guvernare corporativă**, inclusiv o cerință pentru industria alimentară de a integra durabilitatea în strategiile corporative. Comisia va încerca, de asemenea, să găsească oportunități de

³¹ De exemplu, un studiu privind argumentele economice pentru reducerea pierderilor și a deșeurilor alimentare, realizat în numele coaliției Champion 12.3, a calculat un venit de 14:1 în ceea ce privește rentabilitatea investițiilor pentru întreprinderile care iau măsuri de reducere a pierderilor și a risipei de alimente. Hanson, C., și P. Mitchell. 2017. *The Business Case for Reducing Food Loss and Waste*. Washington DC: Champions 12.3.

facilitare a trecerii la o alimentație mai sănătoasă și de stimulare a reformulării produselor, inclusiv prin stabilirea de **profiluri nutriționale**, pentru a restricționa promovarea (prin mențiuni nutriționale sau de sănătate) a produselor alimentare cu un conținut ridicat de grăsimi, zaharuri și sare.

Comisia va lua măsuri pentru a extinde și a promova metode de producție și **modele de afaceri circulare** durabile și responsabile din punct de vedere social în sectorul prelucrării produselor alimentare și al comerțului cu amănuntul, inclusiv în speță pentru IMM-uri, coroborat cu obiectivele și inițiativele propuse în temeiul noului CEAP. Implementarea unei bioeconomii circulare și durabile în UE oferă oportunități de afaceri, de exemplu legate de utilizarea deșeurilor alimentare.

Ambalajele alimentare joacă un rol esențial în ceea ce privește durabilitatea sistemelor alimentare. Comisia va revizui legislația privind materialele care intră în contact cu produsele alimentare pentru a îmbunătăți siguranța alimentară și sănătatea publică (în special în ceea ce privește reducerea utilizării substanțelor chimice periculoase), va sprijini utilizarea unor soluții pentru ambalaje inovatoare și durabile, utilizând materiale ecologice, reutilizabile și reciclabile, și va contribui la reducerea risipei de alimente. În plus, în cadrul inițiativei privind produsele durabile anunțată în CEAP, Comisia va lucra la o inițiativă legislativă privind reutilizarea în sectorul serviciilor de alimentație, pentru a înlocui ambalajele alimentare și tacâmurile de unică folosință cu produse reutilizabile.

În fine, Comisia va revizui **standardele de comercializare**, pentru a asigura asimilarea și furnizarea de produse agricole, pescărești și de acvacultură durabile și pentru a consolida rolul criteriilor de durabilitate, ținând seama totodată de eventualul impact al acestor standarde asupra pierderilor și deșeurilor alimentare. În paralel, Comisia va consolida cadrul legislativ privind **indicațiile geografice** (IG) și, după caz, va include criterii specifice de durabilitate.

În plus, în vederea sporirii rezistenței sistemelor alimentare regionale și locale și pentru a crea lanțuri de aprovizionare mai scurte, Comisia va sprijini reducerea dependenței de transportul pe distanțe lungi (aproximativ 1,3 miliarde de tone de produse agricole, forestiere și pescărești primare au fost transportate pe căi rutiere în 2017³²).

2.4. Promovarea unui consum alimentar durabil și facilitarea trecerii la o alimentație sănătoasă și durabilă

Modelele actuale de **consum alimentar** nu sunt durabile, nici din punctul de vedere al sănătății, nici din punctul de vedere al mediului. În timp ce în UE consumul mediu de energie, carne roșie³³, zaharuri, sare și grăsimi continuă să depășească recomandările, consumul de cereale integrale, fructe și legume, leguminoase și fructe cu coajă lemnoasă este insuficient³⁴.

Inversarea tendinței de creștere a excesului de greutate și a ratelor obezității în întreaga UE până în 2030 este esențială. Trecerea la o alimentație bazată mai mult pe plante, cu un consum mai mic de carne roșie și prelucrată și cu un consum mai ridicat de fructe și

³² *Agriculture, forestry and fisheries statistics*, ediția 2019, Statistical Books, Eurostat.

³³ Prin carne roșie se înțelege carnea de vită, carnea de porc, carnea de miel și carnea de capră, precum și toate tipurile de carne prelucrată.

³⁴ Willett W. et al (2019), *Food in the Anthropocene: the EAT–Lancet Commission on healthy diets from sustainable food systems*, în *Lancet*, vol. 393, pp. 447-92.

legume, va reduce nu numai riscurile de boli care pun viața în pericol, ci și impactul asupra mediului al sistemului alimentar³⁵. Se estimează că în 2017, în UE, peste 950 000 de decese (unul din cinci) și peste 16 milioane de ani de viață sănătoasă pierduți au fost cauzați de regimuri alimentare nesănătoase, în special de boli cardiovasculare și cancere³⁶. Planul UE de „combatere a cancerului” include promovarea regimurilor alimentare sănătoase ca parte a acțiunilor de prevenire a cancerului.

Furnizarea de informații clare menite să ușureze, pentru consumatori, alegerea unor regimuri alimentare sănătoase și durabile va fi benefică pentru sănătatea și calitatea vieții acestora și va reduce costurile legate de sănătate aferente. Pentru **a-i împuternici pe consumatori** să facă alegeri alimentare informate, sănătoase și durabile, Comisia va propune un sistem armonizat și obligatoriu de etichetare nutrițională pe partea frontală a ambalajului și va analiza posibilitatea de a propune extinderea mențiunilor obligatorii privind originea sau proveniența la anumite produse, luând pe deplin în considerare impactul asupra pieței unice. Comisia va examina, de asemenea, modalitățile de armonizare a mențiunilor „ecologic” voluntare și de creare a unui cadru de etichetare durabil care să acopere, în sinergie cu alte inițiative relevante, aspectele nutriționale, climatice, de mediu și sociale ale produselor alimentare. Comisia va explora, de asemenea, noi modalități de a furniza informații consumatorilor prin alte mijloace, inclusiv digitale, cu scopul de a îmbunătăți accesibilitatea informațiilor referitoare la produsele alimentare, în special pentru persoanele cu deficiențe de vedere.

Pentru a îmbunătăți **disponibilitatea și prețurile** produselor alimentare durabile și pentru a promova regimuri alimentare sănătoase și durabile în cadrul alimentației publice, Comisia va identifica cele mai bune modalități de stabilire a unor criterii minime obligatorii pentru achizițiile durabile de produse alimentare. Acest lucru va ajuta orașele, regiunile și autoritățile publice să își aducă contribuția la aprovizionarea școlilor, a spitalelor și a instituțiilor publice cu produse alimentare durabile și, de asemenea, va stimula sistemele agricole durabile, cum ar fi agricultura ecologică. Comisia va da un exemplu și va consolida standardele de durabilitate în contractele de catering pentru cantinele sale. Ea va revizui, de asemenea, programul UE pentru școli, pentru a-și spori contribuția la un consum alimentar durabil și, în special, pentru a consolida mesajele educaționale cu privire la importanța unei alimentații sănătoase, a unei producții alimentare durabile și a reducerii risipei de alimente.

Stimulentele fiscale ar trebui, de asemenea, să stimuleze tranziția către un sistem alimentar durabil și să încurajeze consumatorii să aleagă regimuri alimentare sănătoase și durabile. Propunerea Comisiei privind cotele de TVA (discutată în prezent în Consiliu) ar putea permite statelor membre să utilizeze mai bine aceste cote, de exemplu în vederea sprijinirii fructelor și legumelor ecologice. Sistemele fiscale ale UE ar trebui, de asemenea, să vizeze garantarea faptului că prețul diferitelor produse alimentare reflectă costurile lor reale în ceea ce privește utilizarea resurselor naturale epuizabile, poluarea, emisiile de gaze cu efect de seră și alte efecte externe asupra mediului.

³⁵ FAO și WHO (2019), *Sustainable healthy diets – guiding principles*.

³⁶ EU Science Hub: <https://ec.europa.eu/jrc/en/health-knowledge-gateway/societal-impacts/burden>

2.5. Reducerea pierderilor și a risipei de alimente

Combaterea pierderilor și a risipei de alimente este esențială pentru realizarea durabilității³⁷. Reducerea risipei de alimente generează economii pentru consumatori și operatori, iar recuperarea și redistribuirea surplusului de alimente care, altfel, ar fi risipite, are o dimensiune socială importantă. De asemenea, această măsură este corelată cu politicile privind recuperarea nutrienților și a materiilor prime secundare, cu producția de hrană pentru animale, siguranța alimentară, biodiversitatea, bioeconomia, gestionarea deșeurilor și energia din surse regenerabile.

Comisia se angajează ca, până în 2030, să reducă la jumătate deșeurile alimentare pe cap de locuitor la nivel de comerț cu amănuntul și la nivel de consumator (Obiectiv de dezvoltare durabilă 12.3). Utilizând noua metodologie de cuantificare a risipei de alimente³⁸ și datele care se așteaptă a fi primite de la statele membre în 2022, Comisia va stabili un scenariu de referință și va propune **obiective** obligatorii din punct de vedere juridic pentru a reduce risipa de alimente în întreaga UE.

Comisia va integra combaterea pierderilor alimentare și a risipei de alimente în alte politici ale UE. Interpretarea greșită și utilizarea abuzivă a **marcării datei** (respectiv datele pentru „a se consuma înainte de” și „a se consuma de preferință înainte de”) determină risipa de alimente. Comisia va revizui normele UE pentru a lua în considerare cercetarea în domeniul protecției consumatorilor. Pe lângă cuantificarea nivelurilor risipei de alimente, Comisia va investiga pierderile alimentare în etapa de producție și va analiza modalitățile de prevenire a acestora. **Acțiunile de coordonare** la nivelul UE vor consolida acțiunile la nivel național, iar recomandările Platformei UE privind pierderile alimentare și risipa de alimente³⁹ vor contribui la ilustrarea căii de urmat pentru toți actorii.

2.6. Combaterea fraudei alimentare de-a lungul lanțului de aprovizionare cu alimente

Fraudele din sectorul alimentar pun în pericol durabilitatea sistemelor alimentare. Ele induc în eroare consumatorii și îi împiedică să facă alegeri în cunoștință de cauză. Aceste fraude subminează siguranța alimentară, practicile comerciale echitabile, rezistența piețelor alimentare și, în cele din urmă, piața unică. În acest sens, este esențială o politică de toleranță zero, cu măsuri disuasive eficace. Comisia își va intensifica lupta împotriva fraudei alimentare, pentru a asigura condiții de concurență echitabile pentru operatori și pentru a consolida competențele autorităților de control și de aplicare a legii. Ea va colabora cu statele membre, cu Europol și cu alte organisme, pentru a utiliza datele UE privind trasabilitatea și alertele, cu scopul de a îmbunătăți coordonarea în materie de fraudă alimentară. Comisia va propune, de asemenea, măsuri disuasive mai stricte, controale mai bune la import și analizarea posibilității de consolidare a coordonării și a capacităților de investigare ale Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF).

³⁷ La nivelul UE, risipa de alimente (toate etapele ciclului de viață) reprezintă cel puțin 227 milioane de tone de CO₂ echivalent pe an, adică aproximativ 6 % din totalul emisiilor UE în 2012 (EU FUSIONS - 2016). *Estimates of European food waste levels*.

³⁸ Decizia delegată (UE) 2019/1597 a Comisiei din 3 mai 2019 de completare a Directivei 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește o metodologie comună și cerințele minime de calitate pentru măsurarea uniformă a nivelurilor de deșeurii alimentare (JO L 248, 27.9.2019, p. 77).

³⁹ https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/safety/docs/fs_eu-actions_action_implementation_platform_key_recommendations.pdf

3. FACILITAREA TRANZIȚIEI

3.1. Cercetare, inovare, tehnologie și investiții

Cercetarea și inovarea sunt factori-cheie în accelerarea tranziției către sisteme alimentare durabile, sănătoase și incluzive, de la producția primară la consum. Cercetarea și inovarea pot contribui la punerea la punct și la testarea soluțiilor, la depășirea barierelor și la identificarea de noi oportunități de piață⁴⁰. În cadrul programului **Orizont 2020**, Comisia pregătește o cerere suplimentară de propuneri pentru prioritățile aferente Pactului verde din 2020, pentru o sumă totală de aproximativ 1 miliard EUR. În cadrul programului **Orizont Europa**, Comisia propune alocarea a 10 miliarde EUR pentru cercetare și inovare în ceea ce privește produsele alimentare, bioeconomia, resursele naturale, agricultura, pescuitul, acvacultura și mediul, precum și utilizarea tehnologiilor digitale și a soluțiilor bazate pe natură în sectorul agroalimentar. Un domeniu-cheie de cercetare va fi legat de microbiomuri, de hrana din mări și oceane, de sistemele alimentare urbane, precum și de creșterea disponibilității și a surselor de proteine alternative, cum ar fi proteinele de origine vegetală, microbiană, marină, precum și insectele și înlocuitorii de carne. O **misiune în domeniul sănătății solului și al alimentelor** va urmări să dezvolte soluții pentru refacerea sănătății și funcțiilor solului. Noile cunoștințe și inovații vor extinde, de asemenea, abordările agroecologice din producția primară prin intermediul unui parteneriat specific privind laboratoarele vii din sectorul agroecologiei. Acest lucru va contribui la reducerea utilizării pesticidelor, a îngrășămintelor și a substanțelor antimicrobiene. Pentru a accelera inovarea și transferul de cunoștințe, Comisia va colabora cu statele membre pentru a consolida rolul **parteneriatului european pentru inovare** intitulat „Productivitatea și durabilitatea agriculturii” (PEI-AGRI) în cadrul planurilor strategice. În plus, **Fondul european de dezvoltare regională** va investi, printr-o specializare inteligentă, în inovare și în colaborare de-a lungul lanțurilor valorice alimentare.

Un nou parteneriat Orizont Europa pentru „Sisteme alimentare sigure și durabile pentru oameni, pentru planetă și pentru climă” va institui un mecanism de guvernanță a cercetării și inovării care să implice statele membre și actorii din sistemele alimentare, de la fermă la consumator, pentru a veni cu soluții inovatoare care să ofere beneficii conexe pentru nutriție, calitatea alimentelor, climă, circularitate și comunități.

Toți fermierii și toate zonele rurale trebuie să fie conectate la un internet rapid și fiabil. Acesta este un factor favorizant esențial pentru crearea de locuri de muncă, pentru întreprinderi și pentru investiții în zonele rurale, precum și pentru îmbunătățirea calității vieții în domenii precum asistența medicală, divertismentul și e-guvernarea. Accesul la **internet rapid în bandă largă** va permite, de asemenea, generalizarea utilizării agriculturii de precizie și a inteligenței artificiale. Astfel, UE va putea să își exploateze pe deplin poziția de lider mondial în domeniul tehnologiei satelitare. Acest lucru va duce, în cele din urmă, la o reducere a costurilor pentru fermieri, la îmbunătățirea gestionării solului și a calității apei, la reducerea utilizării îngrășămintelor, a pesticidelor și a emisiilor de gaze cu efect de seră, la îmbunătățirea biodiversității și la crearea unui mediu mai sănătos pentru fermieri și cetățeni. Comisia urmărește să accelereze introducerea

⁴⁰ Document de lucru al serviciilor Comisiei - Cercetarea și inovarea europeană în domeniul securității alimentare și nutriționale (SWD 2016/319) și documentul de referință al Comisiei pentru Conferința la nivel înalt FOOD 2030 (2016) - Cercetare și inovare europeană în materie de securitate alimentară și nutrițională.

internetului rapid în bandă largă în zonele rurale pentru a atinge obiectivul privind un acces de 100 % până în 2025.

Investițiile vor fi necesare pentru a încuraja inovarea și pentru a crea sisteme alimentare durabile. Prin intermediul garanțiilor bugetare ale UE, Fondul *InvestEU*⁴¹ va promova investițiile în sectorul agroalimentar, prin reducerea riscurilor legate de investițiile făcute de corporațiile europene și prin facilitarea accesului la finanțare pentru IMM-uri și pentru întreprinderile cu capitalizare medie⁴². În 2020, cadrul UE pentru facilitarea investițiilor durabile (taxonomia UE⁴³), precum și strategia reînnoită privind finanțarea durabilă vor mobiliza sectorul financiar să investească în mod mai durabil, inclusiv în sectorul agricol și în cel al producției alimentare. De asemenea, PAC trebuie să faciliteze din ce în ce mai mult sprijinul pentru investiții, în vederea îmbunătățirii rezistenței și a accelerării transformării digitale și ecologice a fermelor agricole.

3.2. Servicii de consiliere, schimb de date și cunoștințe- și competențe

Cunoștințele și consilierea sunt esențiale pentru a permite tuturor actorilor din sistemul alimentar să devină durabili. Producătorii primari au o nevoie deosebită de **servicii de consiliere obiective și personalizate** cu privire la opțiunile de gestionare durabilă. Prin urmare, Comisia va promova **sisteme eficace de cunoștințe și inovare în agricultură** (AKIS), care să implice toți actorii din lanțul alimentar. În planurile lor strategice PAC, statele membre vor trebui să intensifice sprijinul acordat AKIS și să consolideze resursele, pentru a dezvolta și a menține serviciile de consultanță adecvate necesare pentru atingerea obiectivelor ecologice prevăzute de Pactul verde.

Comisia va propune o legislație care să transforme Rețeaua sa de date contabile agricole în **Rețeaua de date privind durabilitatea agricolă**, cu scopul de a colecta, de asemenea, date privind obiectivele Strategiei „De la fermă la consumator” și a Strategiei în domeniul biodiversității și alți indicatori de durabilitate⁴⁴. Rețeaua va permite realizarea unei analize comparative a performanțelor fermelor agricole în raport cu valorile medii la nivel regional, național sau sectorial. Prin intermediul serviciilor de consiliere personalizate, aceasta va oferi feedback și orientare fermierilor și va corela experiența lor cu parteneriatul european pentru inovare și cu proiectele de cercetare. Acest lucru va îmbunătăți durabilitatea fermierilor participanți, inclusiv veniturile acestora.

Ca parte a strategiei europene privind datele, **spațiul european comun pentru date agricole** va spori durabilitatea competitivă a agriculturii UE, prin prelucrarea și analizarea producției, a utilizării terenurilor, a datelor privind mediul și a altor date, permițând o aplicare precisă și adaptată a abordărilor în materie de producție la nivel de fermă și monitorizarea performanței sectorului de resort, precum și sprijinirea inițiativei privind sechestrarea carbonului în solurile agricole. Programele **Copernicus** și **Rețeaua**

⁴¹ Instituit ca parte a programului InvestEU, astfel cum se prevede în Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Programului InvestEU, COM(2018) 439, 2018/0229 (COD).

⁴² În temeiul Fondului european pentru investiții strategice, „întreprinderi cu capitalizare medie” înseamnă entități cu un număr de angajați cuprins între 250 și 3 000 și care nu sunt IMM-uri.

⁴³ Taxonomia UE este un instrument de punere în aplicare care poate permite piețelor de capital să identifice și să răspundă la oportunitățile de investiții care contribuie la îndeplinirea obiectivelor politicii de mediu.

⁴⁴ Cu respectarea deplină a Cadrului european de interoperabilitate, inclusiv instrumentul pentru durabilitatea fermelor agricole în ceea ce privește nutriția, astfel cum se prevede în propunerea privind PAC de după 2020.

europăană de observare și date privind mediul marin (EMODnet) ale UE vor reduce riscurile legate de investiții și vor facilita practicile durabile din sectorul pescuitului și acvaculturii.

Comisia va asigura soluții adaptate pentru a ajuta **IMM-urile** producătoare de alimente, micii comercianți cu amănuntul și operatorii din sectorul serviciilor de alimentație să dezvolte noi competențe și modele de afaceri, evitând, în același timp, sarcinile administrative și povara costurilor. Comisia va oferi orientări comercianților cu amănuntul, prelucrătorilor din sectorul alimentar și furnizorilor de servicii de alimentație cu privire la cele mai bune practici în materie de durabilitate. Rețeaua întreprinderilor europene va oferi servicii de consiliere privind durabilitatea IMM-urilor și va promova diseminarea celor mai bune practici. Comisia își va actualiza, de asemenea, **Agenda pentru competențe**⁴⁵ pentru a se asigura că lanțul alimentar are acces la forță de muncă suficientă și cu calificări corespunzătoare.

4. PROMOVAREA TRANZIȚIEI GLOBALE

UE va sprijini tranziția globală către sisteme agroalimentare durabile, în conformitate cu obiectivele acestei strategii și cu obiectivele de dezvoltare durabilă. Prin politicile sale externe, inclusiv prin cooperarea internațională și politica comercială, UE va urmări dezvoltarea de **alianțe ecologice** privind sistemele alimentare durabile cu toți partenerii săi în cadrul forurilor bilaterale, regionale și multilaterale. Acest lucru va include cooperarea cu Africa, cu țările învecinate și cu alți parteneri și va avea în vedere diferite provocări în diferite părți ale lumii. Pentru a asigura o tranziție la nivel mondial, UE va încuraja și va permite dezvoltarea unor răspunsuri cuprinzătoare și integrate, în beneficiul oamenilor, al naturii și al creșterii economice.

Politicile corespondente ale UE, inclusiv politica comercială, vor fi utilizate pentru a sprijini tranziția ecologică a UE și vor face parte din aceasta. UE va încerca să se asigure că va exista un capitol ambițios în materie de durabilitate în toate acordurile comerciale bilaterale ale UE. UE va asigura punerea în aplicare și asigurarea respectării depline a dispozițiilor privind dezvoltarea durabilă din cadrul acordurilor comerciale, inclusiv prin intermediul responsabilului UE cu asigurarea respectării dispozițiilor în materie comercială.

Politica comercială a UE ar trebui să contribuie la consolidarea cooperării cu țările terțe și la **obținerea de angajamente ambițioase din partea țărilor terțe în domeniile-cheie, cum ar fi bunăstarea animalelor, utilizarea pesticidelor și lupta împotriva rezistenței la substanțe antimicrobiene**. UE se va strădui să promoveze standardele internaționale în cadrul organismelor internaționale relevante și să încurajeze producția de produse agroalimentare care respectă standarde înalte de siguranță și durabilitate și va sprijini fermierii mici, astfel încât aceștia să își îndeplinească standardele și să aibă acces la piețe. De asemenea, UE va stimula cooperarea în vederea îmbunătățirii alimentației și a atenuării insecurității alimentare, prin consolidarea rezistenței sistemelor alimentare și reducerea risipei de alimente.

UE își va axa **cooperarea internațională** pe cercetarea și inovarea în sectorul alimentației, în special în ceea ce privește adaptarea la schimbările climatice și atenuarea acestora; agroecologie; gestionarea durabilă a peisajului și guvernanta funciară;

⁴⁵ Comunicarea Comisiei „Să lucrăm împreună pentru consolidarea capitalului uman, a capacității de inserție profesională și a competitivității”, COM/2016/0381 final.

conservarea și utilizarea durabilă a biodiversității; lanțuri valorice incluzive și echitabile; alimentație și regimuri alimentare sănătoase; prevenirea crizelor alimentare și reacția la acestea, în special în contexte fragile; rezistența și pregătirea pentru riscuri; gestionarea integrată a organismelor dăunătoare; sănătatea și bunăstarea animalelor și plantelor, standardele de siguranță alimentară, rezistența la substanțe antimicrobiene, precum și durabilitatea ajutorului umanitar acordat și a intervențiilor în materie de dezvoltare. UE se va baza pe inițiativele în curs⁴⁶ și va integra coerența politicilor în materie de dezvoltare durabilă în toate politicile sale. Aceste acțiuni vor reduce presiunea asupra biodiversității la nivel mondial. Ca atare, o mai bună protecție a ecosistemelor naturale, combinată cu eforturile de reducere a comerțului și a consumului de specii ale faunei și florei sălbatice, va contribui la prevenirea și **consolidarea rezistenței la eventuale boli și pandemii viitoare**.

Pentru a reduce contribuția UE la **defrișările la nivel mondial și la degradarea pădurilor**, Comisia va prezenta, în 2021, o propunere legislativă, precum și alte măsuri, pentru a evita sau a reduce la minimum introducerea pe piața UE a produselor asociate cu defrișarea sau degradarea pădurilor.

UE va aplica toleranță zero în ceea ce privește **combaterea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat (INN)** și va combate pescuitul excesiv, va promova gestionarea durabilă a resurselor de pește și de fructe de mare și va consolida guvernanta oceanelor, cooperarea în domeniul marin și gestionarea zonelor costiere⁴⁷.

Comisia va include toate prioritățile menționate mai sus în orientările privind programarea cooperării cu țările terțe în perioada 2021-2027, ținând seama în mod corespunzător de obiective transversale precum drepturile omului, egalitatea între femei și bărbați, pacea și securitatea.

Produsele alimentare importate trebuie să respecte în continuare reglementările și standardele UE relevante. Comisia va ține cont de aspectele de mediu în evaluarea solicitărilor de **toleranțe la import** pentru substanțe pesticide care nu mai sunt aprobate în UE, respectând totodată standardele și obligațiile impuse de OMC. Pentru a aborda amenințarea globală reprezentată de **rezistența la substanțe antimicrobiene**, produsele de origine animală importate în UE vor trebui să respecte cerințe stricte privind utilizarea antibioticelor în conformitate cu regulamentul privind produsele medicamentoase veterinare recent convenit.

Un sistem alimentar mai durabil al UE necesită, de asemenea, practici din ce în ce mai durabile din partea partenerilor noștri comerciali. Pentru a promova trecerea treptată la utilizarea de **produse de protecție a plantelor mai sigure**, UE va lua în considerare, în conformitate cu normele OMC și în urma unei evaluări a riscurilor, revizuirea toleranțelor la import pentru substanțele care îndeplinesc „criteriile de limitare”⁴⁸ și care

⁴⁶ De exemplu, inițiativa referitoare la Dezvoltarea și inovare inteligentă prin cercetare în agricultură (DESIRA).

⁴⁷ Prin intermediul organizațiilor regionale de gestionare a pescuitului, al acordurilor de parteneriat în domeniul pescuitului durabil și al cooperării noastre cu țările terțe în ceea ce privește pescuitul INN și lanțurile valorice durabile din pescuit și acvacultură; această cooperare este deosebit de relevantă pentru țările afectate de schimbările climatice.

⁴⁸ Aceste substanțe pot avea un impact asupra sănătății umane și includ substanțele clasificate drept: mutagene, cancerigene, toxice pentru reproducere sau având proprietăți care perturbă sistemul endocrin, astfel cum se prevede la punctele 3.6.2-3.6.5 și 3.8.2 din anexa II la Regulamentul (CE) nr. 1107/2009.

prezintă un nivel ridicat de risc pentru sănătatea umană. UE va colabora activ cu partenerii comerciali, în special cu țările în curs de dezvoltare, pentru a sprijini tranziția către o utilizare mai durabilă a pesticidelor, pentru a evita perturbarea comerțului și a promova produse și metode de protecție a plantelor alternative.

UE va promova tranziția globală către sisteme alimentare durabile în cadrul **organismelor internaționale de standardizare**, al **forurilor multilaterale** relevante și al **evenimentelor internaționale**, inclusiv cu ocazia celei de a 15-a Conferințe a Părților la Convenția Națiunilor Unite privind diversitatea biologică, Summitul privind Nutriția pentru creștere și Summitul privind Sistemele alimentare al ONU din 2021; în cadrul tuturor acestor foruri, UE va urmări obținerea unor rezultate de politică ambițioase.

Ca parte a abordării sale cu privire la **informarea consumatorilor în materie de produse alimentare** și coroborat cu cadrul legislativ privind sistemele alimentare durabile, UE va promova programe (inclusiv un cadru UE pentru etichetarea durabilă a produselor alimentare) și va prelua inițiativa privind standardele internaționale referitoare la durabilitate și metodele de calcul al amprente de mediu în cadrul forurilor multilaterale, pentru a promova o asimilare mai mare a standardelor de durabilitate. Aceasta va sprijini, de asemenea, punerea în aplicare a normelor privind informațiile înșelătoare.

5. CONCLUZII

Pactul verde european reprezintă o oportunitate de a reconcilia sistemul nostru alimentar cu nevoile planetei și de a răspunde în mod pozitiv aspirațiilor europenilor pentru o alimentație sănătoasă, echitabilă și ecologică. Scopul acestei strategii este ca sistemul alimentar al UE să devină un standard global în materie de durabilitate. Tranziția către sisteme alimentare durabile necesită o abordare colectivă care să implice autoritățile publice de la toate nivelurile de guvernare (inclusiv orașe, comunități rurale și costiere), reprezentanți ai sectorului privat din cadrul lanțului valoric alimentar, organizații neguvernamentale, parteneri sociali, reprezentanți ai mediului academic și cetățeni.

Comisia invită toți cetățenii și toate părțile interesate să se angajeze într-o dezbatere amplă pentru a formula o politică alimentară durabilă, inclusiv în cadrul adunărilor naționale, regionale și locale. Comisia invită Parlamentul European și Consiliul să aprobe această strategie și să contribuie la punerea sa în aplicare. Comisia se va adresa cetățenilor cu privire la această strategie într-un mod coordonat, pentru a-i încuraja să participe la transformarea sistemelor noastre alimentare.

Comisia se va asigura că strategia este pusă în aplicare în strânsă concordanță cu celelalte elemente ale Pactului verde, în special cu Strategia în domeniul biodiversității pentru 2030, cu noul CEAP și cu ambiția de reducere la zero a poluării. Ea va monitoriza tranziția către un sistem alimentar durabil care să aibă loc fără a dăuna planetei, inclusiv progresele privind obiectivele și reducerea globală a amprente asupra mediului și climei a sistemului alimentar al UE. Comisia va colecta periodic date, inclusiv pe baza observării Pământului, în vederea unei evaluări cuprinzătoare a impactului cumulat al tuturor acțiunilor din cadrul acestei strategii asupra competitivității, mediului și sănătății. Comisia va revizui această strategie până la mijlocul anului 2023, pentru a evalua dacă măsurile luate sunt suficiente pentru atingerea obiectivelor sau dacă sunt necesare măsuri suplimentare.